

פרשת נח

על אבר מן החי ונח.

כשברא ה' את האדם הוא ציווה עליו לאכול מכל עץ הגן חוץ מעץ אחד, עץ הדעת.

לאחר מכן כשהיו האיש והאישה יחדיו- ציווה עליהם ה' לפרות ולרבות ולרדות בדגת הים, וכן נתן להם מתכון בריאות צמחונית של אכילת עשב ושאר מעדנות האדמה, אך אסר עליהם לאכול מן החי, אלא כמוהם גם החי יחיה על הצמחים.

איסור זה פסק בפרשת נח, פרשה אחת בלבד אחרי מתן הציווי. מדוע?

התורה מספרת על דור המבול-הדור של נוח שהשחיתו דרכם על הארץ, בלבול כל אחד את ייעודו, והלך הזרזיר אצל הכלב, והאדם אצל שאר בהמות, כשראה זאת ה' הוא רצה לכלותם, אך ההחלטה על הכיליון במבול מגיע רק כאשר "ותמלא הארץ חמס", מה שנקרא בפינו גזל.

יש להעיר- חז"ל במדרש מסבירים שגזל וחמס הם דברים שונים לגמרי. בעוד גזל זה מציאות בה אני מגיע אל החבר וחוטף לו את מכשיר הטלפון או מנקב פעם אחת באוטובוס ועולה עם עוד חבר, חמס נעשה ברצונו של הקורבן, כמו אדם שמגיע לחנות גלידה ומבקש לטעום בכפית הקטנה שהם מציעים, אך כשמבקש הוא לטעום הוא לא מפספס שום טעם, וכך בסופו של ערב הטעימות ניתן לשער גודל של כוס גלידה אחת גדולה.

זו הייתה האווירה, ובשל כך חתם ה' את דינם, ולא נתן להם עוד אפשרות להתקיים. כלומר- וודאי שההשחתה שלהם בעניין העריות חמורה יותר, אך גם ה'איפוק' של ה', גדולתו של ה' כ'ארץ אפיים' בסתיימה כאשר חמסו האחד מן השני. וכיצד זה שייך לאיבר מן החי ונוח?

הקב"ה התיר לנוח בצאתו מן התיבה את אכילת הבשר כאשר הוא יהיה רעב. מה השתנה מדורו של אדם הראשון, כמה עשרות שנים קודם?

אמר לי אחד חברי הקהילה ששמע על מחקר המראה שכלבים נעלבים כאשר הבעלים שלהם מתעסק בפלאפון כל הזמן ואינו מפנה להם זמן.

מציאות זאת לא נגמרת או מתחילה רק אצל כלבים, גם בקרב משפחות רבות יכולת קיום הדו-שיח נפגמה, ולא סתם נקרא המכשיר שמביא לכך- 'שח-רחוק', שמביא את השיחה להיות רחוקה מבני הבית.

כשרואים מציאות עגומה ורוצים לתקנה, צריכים ללכת לשורש הדברים, ולא להישאר בדרגה גבוהה כשכל שלבי הסולם נעלמו.

לכן- הקב"ה אומר לנוח- אין לי בעיה שתאכלו בשר, אך לא כשזה בא על חשבון בני האדם, לא כשעושים 'על האש' בשר אחר, בשר אדם.

מסובב הסיבות ויודע העתידות לפי הרב קוק התיר את הבשר בדיוק בשביל שעומק החטא של הבין אדם לחבירו לאי עמיק ויכה שורשים נוספים.

יחד עם זאת- אין הפקרות. לא הותרה אכילת הבשר בלי שום מכוון ונייר עמדה מהי המטרה של האכילה:

פרשת נח

כבר בתיבה נוח הוכה בידו על ידי האריה כי לא סיפק לו את מזונו, נוח היה צריך להיות רגיש עוד יותר לחיה, רגע אחד לפני שהבהמה תותר לו לאכילה.

וכשיצא נוח, יאסור עליו הקב"ה לאכול מיד את הבהמה אלא רק אחרי ששחטה, כיוון שאנו רוצים להביא את האדם לאט לאט לעידון במידות הבסיסיות, ולא להורידו לשפל תחתית שיעסוק הוא רק בדמים.

כך הקב"ה לאט לאט 'מצמיח' ישועות, ומרחיב את אכילת האדם לא רק לצומח אלא גם לחי, על מנת ש'המדבר' יגיע למידות טרומיות מוסריות נעלות וישוב לדרגת האדם הראשון שלפני החטא.